

her som forsyningskip for ubåter til september samme år. Det skal ha ligget i dokk i Nantes da verftene der ble bombet 16. september, men det kan umulig være blitt skadet da det få dager senere ble opplyst at en rekke "overflødig" tyske skip i Frankrike skulle overføres til Tyskland. "Nordvard" var det første som skulle dra da det var "voll fahrbereit".

Angrepet av briter

Via St. Nazaire gikk de 27. september 1943 til Brest under eskorte. Så videre 3. oktober mot Lezardrieux. Fire torpedobåter innhentet dem og la seg som sideskorte. Snart etter kom de i kamp med "fire-fem moderne britiske torpedojagere". En av de tyske torpedobåtene ble skadet, så "Nordvard" fortsatte til Cherbourg eskortert av de tre andre, i tillegg til syv minesveipere. Herfra la de ut mot Le Havre, men kom igjen i kontakt med allierte krigsskip og satte derfor kursen mot Trouville. Her gjemte de seg bak øya St. Marcouf og returnerte til Cherbourg 6. oktober satte de igjen kursen mot Le Havre der de kom til havn dagen etter.

Nå ventet de til neste nymåneperiode og dro 22. oktober 1943 til Dieppe og videre til Boulogne. Den 25. okto-

ber forsøkte de å nå Vlissingen i Holland, men ble beskutt og gikk inn til Calais. Etter å ha nådd Dunkerque satte tåken inn, og de ble liggende der i flere dager før "Nordvard" endelig kom til Vlissingen den 1. november. For hver etappe skiftet de eskorte og via byen Hoek van Holland ankret de opp i utløpet av elven Elbe nord for Hamburg 9. november. Her ble skipet innlemmet i "Trossschiffverband Nord" og dennes underavdeling "Flottentross Heimat", som fra før bestod av tre forsyningskip. Disse var øremerket for en styrke som skulle motstå en eventuell alliert invasjon av Danmark-Norge. Dette hadde kodenavnet "Fall Wallenstein".

22. desember 1943 forlot "Nordvard" Wesermünde (i dag Bremerhaven) og seilte til Brunsbüttel ved inngangen til Kielkanalen. Når den gikk gjennom denne, vet vi ikke. I Østersjøen ble den så utpekt til å bli forsyningskip for motortorpedobåter (S-boote) i Oslofjorden. Senere ble det utvidet til også å gjelde motorminesveipere, torpedobåter og torpedojagere. Den ble fullt utrustet for dette formålet. "Gruppe Nord/Flotte" ga ordre om at Sonsbukten fra midten av april 1944 skulle være klar som oppankringsplass for en

motortorpedobåt-flotilje med moderskip og et depotskip. Den 14. mars ble ubåtnett lagt ut, men ankomsten av fartøyene ble utsatt.

"Nordvard" til Son

Først kom torpedojageren (heretter omtalt som bare jager) "Z 30" fra Nord-Norge til Horten 13. mai. Tre dager senere kom også jageren "Karl Galster" fra Østersjøen. Den 21. mai passerte en konvoi Sund mellom Sverige og Danmark med kurs nordover. Den bestod av et sikringsskip, tre "Urlaubertransporter" med tyske soldater som skulle på ferie i Norge, to tankskip, to lasteskip, åtte ubåter og "Nordvard". Sistnevnte ankret opp i Son den 23. mai 1944. Fregattenkapitän Harmen på "Karl Galster" skrev i sin krigsdagbok bl.a. at det var beroligende å vite at det i Moss lå et depotskip som kunne forsyne dem med torpedoer, ammunisjon, reservedeler, proviant og så videre.

Den 6. juni kom moderskipet "Tsingtau" til Son, og tre timer senere også syv motortorpedobåter. Klokken 12.00 trådte "Fall Wallenstein" i kraft da tyskerne i Norge ved midnatt hadde fått beskjed om at en "Anglo-amerikanische Invasion durch Grossangriff an der

MS "NORDVARD" (helt til venstre) ved kai i franske St. Nazaire en gang i tidsrommet 23. januar til 27. september 1943. Skipet på utsiden av "Nordvard" er ikke kjent. Skipet under slep i forgrunnen ble tatt av tyskerne rett fra beddingen og påbegynt ombygget til flysikringsskipet "Saturn" for Luftwaffe, men var for ustabil. Skipet var opprinnelig fransk ("Sans Pareil"), ble på ny ombygget som eskorteskip for Kriegsmarine og døpt til "SG 4". Tatt ut av tysk tjeneste 22. august 1944. Fra 23. april 1947 fransk oppmålingskip "La Perouse", som ble kansellert i 1969)

nordfranzösischen Küste" var begynt.

De følgende dagene kom tre motortorpedobåter til Son, samt fire ubåter til Larvik. Den 12. juni kom torpedobåtene T18, T19 og T21 opp Oslofjorden og ankret opp i Mossesundet. Den 23. juni kom også T13, jagerne "Theodor Riedel" og "Friedrich Ihn" - og til slutt jageren "Richard Beitzen" den 8. august 1944. Den ankret opp på Værla, men det er en annen historie.

Fortsettes på neste side

MVD's bygg nr. 82 "MRS 25", som Milorg trodde var "Nordvard", befant seg i Mossesundet fra 8. august til 17. september 1944. Legg merke til minene på akterdekket.

"MRS 26" på prøvetur utenfor Moss Værft & Dokk sommeren 1944. Dette skipet ble av Milorg også feilaktig oppfattet som at det var MS "Nordvard" som lå i Mossesundet.